

הכנסת העשרים-וחמש מושב שני

פרוטוקול מס' 212
מישיבת ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות
יום רביעי, ז' בתשרי התשפ"ה (09 באוקטובר 2024), שעה 12:06

סדר היום:

העלאתם וקליטתם של בני המנשה

נכחו:

חברי הוועדה:

עודד פורר – היו"ר

מוזמנים:

משה פינס	–	משנה למנכ"ל, משרד העלייה והקליטה
שרון רפפורט	–	מנהלת מחלקת קהילות יהודיות, משרד החוץ
מיכל וילר טל	–	מנהלת מח' דרמ"ז אסיה, משרד החוץ
וורקי קסאי	–	מנהלת תחום פ"א קליטת עלייה, משרד הרווחה והביטחון החברתי
מירב ליסובסקי	–	מנהלת תחום יזמות, פיתוח ותיאום, המשרד לביטחון לאומי
נצ"מ הוד לוי	–	רמ"ח קהילה, משטרת ישראל
חנה כהן	–	דודתה של ענבר הימן שגופתה מוחזקת בעזה
אבישג לוי	–	בת דודתו של אליה כהן שחטוף בעזה
אורן ערן	–	רופא משפחה, מועצה אזורית אשכול
אבידן פרידמן	–	רב, שובת רעב למען החטופים

משתתפים באמצעים מקוונים:

טירה גלינויר	–	מנהלת אגף קליטת תלמידים עולים ותושבים חוזרים, משרד החינוך
עידית בלאושטיין	–	מנכ"לית, עמותת שבי ישראל

מנהלת הוועדה:

שלומית אבינח

רישום פרלמנטרי:

נועם כהן, חבר תרגומים

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

העלאתם וקליטתם של בני המנשה**היו"ר עודד פורר:**

אני מתכבד לפתוח את ישיבה העלייה, הקליטה והתפוצות, היום 9 באוקטובר 2024, ז' בתשרי תשפ"ה, 367 יום מטבח 7 באוקטובר, עדיין החטופות והחטופים שלנו נמצאים במנהרות החמאס והכוחות שלנו שנלחמים גם בצפון וגם בדרום, ונאחל לכולם שישובו בשלום במהרה. אנחנו מקיימים היום דיון שביעי בנושא העלאת בני המנשה, בישיבה האחרונה ביקשתי שיפורטו המלצות הוועדה הבין-משרדית, הן לא פורטו, ונאמר שיוצגו לשר ביום 4 באפריל 2024, אני מקווה שמאז התקדמו.

בישיבות הקודמות אנחנו ציינו על כ-5,000 מבני המנשה שממתינים בהודו לעלייתם לישראל. 4,121 עולים מבני שבט המנשה עלו לישראל, מתוכם 1,421 עלו ב-5 השנים האחרונות. כ-1,000 מבני המנשה שחיים בארץ מוכרים בשירותי הרווחה. לצערי, הקהילה שילמה לאחרונה מחיר כבד בנפילתו של חייל צה"ל סמל ראשון גרי גדעון הנגהאל, בן 24 מנוף הגליל, לוחם גדוד נחשון 90 מחטיבת כפיר שנהרג בפיגוע הדריסה בגבעת אסף שבבנימין ב-11 בספטמבר 2024, יהי זכרו ברוך.

בהירצחו נחשף הציבור לסיפור שאנחנו מכירים של משפחות קרועות ושבני משפחתו עדיין היו שם. אני רוצה לנצל כן את ההזדמנות פה להודות למנהלת הוועדה שפעלה מול רשות האוכלוסין וההגירה ולהודות גם לרשות האוכלוסין וההגירה שבעקבות פנייתנו קיימה ועדה הומניטרית תוך זמן קצר כדי לאשר את עליית האח ומשפחתו לארץ. אבל זה פתרון נקודתי שהוא לא הסיבה, זאת אומרת, לא הייתי רוצה שכל פעם חס וחלילה צריך לקרות אירוע כזה כדי שמשפחה תתאחד, ולכן אני שם ומקיים את הדיון הזה על הצורך בקידום החלטת ממשלה בנושא העלאתם של בני המנשה.

אני נפגשתי עם שר החוץ ישראל כ"ץ שאמר לי שהוא תומך בקידום העלייה באופן חד משמעי ומיידי ללא שום עיכוב. הוא, גם יאמר לזכותו, כשהיה שר האוצר תמך בהחלטת הממשלה שהעלתה כ-1,000 מבני המנשה. מועצה אזורית רמת נגב הציעה וביקשה לקלוט חלק נכבד מבני המנשה בתחומה וציון משרד העלייה והקליטה שהוא מקדם תוכנית לקליטה מיטבית של בני המנשה.

מטרת הדיון לשמוע על שיפור הליכי קליטתם בארץ וגם על המסקנות שבעצם באותה ועדה בין משרדית שהייתה אמורה לדון בעניין הזה. בתוך כך נציין שכדי לחזק את תחושת השייכות והביטחון הקהילתי בחברה הישראלית, משטרת ישראל גייסה לשירותיה בשיתוף משרד העלייה והקליטה שמונה שוטרים מבני הקהילה, הגדירה שמונה תחנות ליבה באזורים שבהם מתגוררת קהילת בני המנשה ובהם שובצו אותם שוטרים מבני הקהילה. כמו כן, אותרו 40 מועמדים מקרב בני המנשה שמעוניינים להתגייס למשטרה ובמהלך חודש אוגוסט-ספטמבר 2024 נערכה הכשרה ייחודית שנבנתה והותאמה במיוחד.

אנחנו בדרך כלל פותחים את הדיון עם דברים שניתן לנציגי משפחות החטופים, אבל ברשותכם, נציג משרד העלייה והקליטה שצריך פשוט לעזוב מוקדם ואני כן רוצה לאפשר לו לדבר לפני כן. ידבר ואחר כך בני המשפחה. בבקשה, משה.

משה פינס:

תודה, כבוד היושב ראש. שלום לכולם. אז כמו שפתחתם, באמת אחרי הנפילה של החייל פעלנו גם אנחנו בין שר העלייה והקליטה ושר הפנים כדי לקדם את נושא ההגעה של האח ובני משפחתו, הם שלושה ילדים, אשתו, וכרגע, הם ממש כעת נוחתים בנתב"ג. צוות שלנו וגם דגל ונציגים של שבי ישראל נמצאים שם כרגע. זה בהחלט רגע חשוב ומרגש. ההורים שלהם נמצאים שם, בני המשפחה, אחות שנמצאת בארץ גם נמצאת שם, ומשם אנחנו נפגוש אותם בנוף הגליל.

הם קיבלו מאיתנו, כרגע הם עלו בוויזת תייר לתקופה הקרובה, אבל אנחנו דואגים לקדם את נושא המעמד וזה יקרה בקרוב, יש לזה הסכמה של השרים, וזה מתקדם יפה מאוד. הם כרגע קיבלו דיור לתקופת ביניים שאנחנו העמדנו לרשותם מול הסוכנות היהודית. מועצה אזורית נוף הגליל נמצאת בפנים, הגרעין של העיר נמצא בפנים, ובעזרת השם אנחנו באמת נפגוש אותם.

אני רוצה באמת גם לומר תודה, גם למנהלת הוועדה וגם לרשות האוכלוסין וההגירה, לקצינת נפגעים ומשפחות שכולות, למשרד החוץ, לקונסול ישראל בהודו שפעל באופן משמעותי, עמותת שבי ישראל שפעלה, הסוכנות היהודית, העירייה, כל השותפים. רק בשותפויות מצליחים להגיע לתוצאות יפות וזו עוד דרך יפה להצלחה הקטנה הזו, כמו שאמר היושב ראש וזו הזדמנות. יום ראשון דרך אגב זה ה-30, אז ככה,

בתוך החוויה הזו, גם האח ובני המשפחה יזכו לפקוד את הקבר של האח שנפל וזה בהחלט מרגש מאוד וזה מביא אותנו באמת לנושא המרכזי והשני בנושא העלייה.

אז השר הנחה אותנו להכניס במסגרת הדרישות התקציביות שכבר התחלנו אותן, של 2025 עלייה מדורגת של בני המשפחה בדגש ובקדימות לאיחוד משפחות שבערך איחוד משפחות מתוך הקבוצה של כ-5,800 נפש, יש כ-2,900 נפש שנמצאים בתוך הקטגוריה הזו. אנחנו שם ואנחנו בעזרת השם מתחילים את התהליך באופן מעשי כדי להתקדם לעלייה.

היו"ר עודד פורר:

מה זה אומר?

משה פינס:

מתחילים בכל השלבים. א', הבאנו את המסקנות, כמו שדיברנו על המסקנות הקודמות, שמרכזי הקליטה שהיו לתקופה של שלושה חודשים הוארכו לשישה חודשים.

שלומית אבינח:

הגיוור? אתה מדבר על הגיוור?

משה פינס:

הגיוור, גיוור ואולפן. גיוור ואולפן, הוא יהיה יותר ארוך, יותר משמעותי. הם יקבלו שם יותר זמן של למידה, גם פעילות בלתי פורמלית. השקענו שם הרבה מאוד מחשבה והרבה מאוד מעשה בתוך ההחלטה הזו כדי באמת להביא מה שנקרא בטרם הכניסה לקהילות את האוכלוסייה הזו לנקודה הרבה יותר משמעותית וטובה.

הכנסנו בתוך הסיפור הזה הרבה מאוד מבני הקהילה עצמה שהם יהיו חלק מהמלווים של כל התהליך הזה וביניהם גם עובד של משרד העלייה והקליטה שממש יבחר ביום בקרוב, שהוא יבחר מתוך הקהילה עצמה, שהוא ילווה יחד איתנו את כל התהליך הזה. מה שנקרא להבין את האירוע מבפנים וידע לחבר את החיבורים איפה שצריך. זה רק בחלק של מרכז הקליטה. עובד שלנו, של משרד העלייה והקליטה, מה שלא היה בכלל עד היום, והוא יהיה איש הקשר המשמעותי בתוך התהליך הזה שיהיה לנו מה שנקרא יותר אפשרות לייצר פתרונות תוך כדי תנועה עם השותפים השונים. כמובן שבישראל, הסוכנות, - - - וכל מי שנמצא בתוך הסיפור הזה.

אנחנו התחלנו מהלכים משמעותיים מאוד עם חטיבת קהילות, עם החבר היקר שלי הוד ויחד עם המשרד לביטחון לאומי, הפרויקט של המשטרה זה אחד מהם. אנחנו נכנסים לתוך חיזוק הקהילות בהבנה של שתייה נכונה, השתלבות בתוך הקהילות בצורה נכונה, ואנחנו בצורה משותפת יחד גם עם משרד הרווחה, התחלנו כבר בנוף הגליל, במעלות להיכנס כדי להפעיל תוכניות מה שנקרא מנע ותוכניות למידה משמעותיות כדי לצמצם את המקומות המורכבים האלה שכולנו עדים להם ולמדנו אותם גם במחקר הגדול שביצענו.

אני אשמח, בגלל שהזמן הוא קצר ואני באמת גם חייב לצאת, ככל שהיושב ראש ירצה, אני מוכן גם לבוא להציג את הכל בצורה מסודרת גם באופן פרטי.

היו"ר עודד פורר:

אני אגיד לך מה חשוב לי, מה קריטי לי. יש את נושא העלייה, ובנושא העלייה אני חייב לומר, אני רואה את האירוע הזה של המשפחה של החייל שנרצח לא כאירוע מרגש, אני רואה אותו כתעודת עניות למדינת ישראל. לצערי, זה לא בפעם הראשונה. העובדה שיש פה חיילים שנהרגים על קדושת העם והארץ, אבל המשפחה שלהם לא יכולה להיות פה וזה הופך להיות מין אירוע שמתחילים לטפל בו הוא בעיני לא סביר בעליל.

ופה צריך לטפל בבסיס ואני חוזר עוד הפעם לעניין החלטת הממשלה. זה נכון פה, זה נכון גם בקהילת יוצאי אתיופיה. השלב הראשון כדי להעלות את בני המשפחה ארצה הוא החלטת ממשלה. אנחנו מנהלים, הדיון הראשון התקיים ב-13 במרץ 2023, אנחנו נמצאים כבר באוקטובר 2024, לא התקדמנו

מילימטר מאז. להגיד זה, אמרנו, נעשה, שלבים, חבר'ה, יש נוסח של החלטת ממשלה, צריך להפיץ את החלטת הממשלה, צריך להחליט בשלב הראשון את השלבים.

עכשיו, אמרתם שתתנו עדיפות לבני משפחה, אתה מדבר על בערך כ-2,800, 2,900, מי נותן את הרשימה? מי קובע מי הם ה-2,900? מהם הקריטריונים הנוספים? וגם כאן, באיזה קצב? אבל צריכה להיות איזושהי החלטת ממשלה בסיסית שמוגשת לממשלה, זה הדבר הראשון. אם אתה אומר לי, אנחנו נחכה לתקציב 2025, זרקת אותנו במקרה הטוב שנה קדימה, ובמקרים אחרים שבעיניי אולי הוא עוד יותר טוב מסיבות אחרות, זרקת אותנו שנתיים קדימה לממשלה אחרת כבר.

משה פינס :

אני רוצה להתייחס. א', לא שקדנו על השמרים בתקופה הזו, עשינו עבודה משמעותית, גם לשנות תשתיות לוקח זמן. אני חושב שעשינו פה המון המון מהלכים של תשתית שהם גם תשתית בהבנה של השותפים וגם תשתית בהבנה של איך הדברים צריכים להתנהל ולגייס את המשאבים הנכונים, כי בסוף כל שינוי תשתית הוא גם עלויות. אני חושב שעשינו שם עבודה משמעותית מאוד בהקשרים האלה ונתנו אותם מה שנקרא בצורה מאוד סדורה. ולכן אמרתי שאני אשמח מאוד גם לפרט. אני חושב שאם זה משלבי החינוך, שלבי התעסוקה, שלבי הקהילה, עשינו שם עבודה מאוד מאוד שיטתית.

היו"ר עודד פורר :

אני מדבר לגבי העלייה.

משה פינס :

הקליטה של החדשים שיגיעו לארץ ומה הם יקבלו.

היו"ר עודד פורר :

איך הם יגיעו לארץ?

משה פינס :

איך הם יגיעו לארץ? יגיעו לארץ בהחלטת ממשלה, בסדר? הסכמנו, תראו, יש פה תהליכים שמתנהלים במקביל אלינו שצריך לקחת אותם בחשבון. יש את סיפור הרבנות הראשית שכרגע התחדש, בסדר? יש פה רב ראשי שנכנס וצריך להתחיל אותו, מבחינתי, את התהליך עכשיו שעשינו וסיירנו עם הרב לאו, צריך להתחיל אותו שוב. זה דברים שלצערי - - -

היו"ר עודד פורר :

למה צריך להתחיל מההתחלה? כבר יש תהליך שהיה, הוא לא צריך להתחיל מההתחלה.

משה פינס :

נכון, אבל יש תפיסות שונות לאנשים.

היו"ר עודד פורר :

בקצב שאתם עובדים, אנחנו נחכה לרב הראשי הבא.

משה פינס :

אני מקווה מאוד שכמו שידענו להביא בשורות טובות שלא היו שנים וגם לא בעשרים השנים האחרונות והבאנו אותן עכשיו, נדע להביא גם את הבשורה הזאת. אנחנו מדברים על מספר מכובד מאוד של עולים. אני יכול לומר שכבר הרב הראשי הנוכחי שסיים, הגענו איתו להסכמה על מספר, אני מקווה שנגיע עם אותה הסכמה גם, שהוא יקבל את ההחלטה של הרב הקודם ונוכל להתקדם מהר ולא להתעכב. אבל שוב, הדברים האלה נמצאים שם, אנחנו לקראת, גם מבחינה תקציבית, גם מבחינה רעיונית, גם מבחינת - - -

היו"ר עודד פורר:

המספר לא תלוי ברב, המספר תלוי בתקציב.

משה פינס:

הוא גם תלוי ברב. הוא מגביל אותך ואומר לך כמה אני כרונות מוכן ומאשר לך בשנה מסוימת להביא מתגיירים לארץ, זה גם נמצא שם. לצערי, אבל זה כן, זה חלק מהתהליך. עם מערך הגיור אנחנו מתואמים, עובדים בצורה מסודרת, תיקצבו אותם גם בהתאם, גם להמשך בהתאם להחלטה הנוכחית שאנחנו מדברים עליה. שוב, יש פה המון המון שותפים והמון תהליכים שמתבצעים.

היו"ר עודד פורר:

אתה מספר לי כל הזמן את התהליכים, אני מנסה להבין רק איפה אנחנו עומדים מבחינת לוחות זמנים. בזמנו אמרת לי שתציגו את הזה ב-4 באפריל, אנחנו נמצאים באוקטובר, עברה חצי שנה מאז הדיון הקודם. ישבנו עם רמת נגב, התקדמתם איתם?

משה פינס:

היינו שם ברמת נגב, היינו בסיור מקצועי, ישבנו איתם, למדנו איתם את הדברים. הגענו למסקנה, אני חושב שחלקם הסכימו גם איתנו, שלקלוט אוכלוסייה חדשה זה פחות נכון למקום כזה, אלא יותר אוכלוסייה ותיקה. הצענו להם, לכל השותפים שישבו שם, אם הם מופיעים פה, הם יוכלו להציג בעצמם את הדברים שדיברנו, שיבנו תוכנית על ותיקים, אנחנו נסייע בשמחה. ותיקים אני מדבר בתוך טווח ה-15 שנה שכבר יש להם עברית ויש להם יכולת להשתלב בתוך הסיפור הזה. ובהחלט, ככל שהתוכנית שלהם תוצג, אנחנו איתם. סייענו בתחומים אחרים כמו מכינה קדם צבאית ואחרים.

היו"ר עודד פורר:

אז אתה לא יודע להגיד לי מתי תעבור החלטת ממשלה כזו?

משה פינס:

אני מקווה מאוד שהחלטת הממשלה תעבור בקרוב מאוד. אם המשמעויות שלה יאושרו ל-2025, להבנתי ולהנחיה שאני קיבלתי, אנחנו הולכים לכיוון הזה באופן חד משמעי. הרשימה נעשתה כבר, עשינו אותה יחד גם עם דגל וגם עם שבי, יושבות אצלנו הרשימות, גם המלאה, המלאה-מלאה, כמובן בהתאמה לנפטרים ונולדים, והרשימה החלקית של אלה שנמצאים ב--

היו"ר עודד פורר:

אוקיי. משהו נוסף אתה רוצה?

משה פינס:

חשוב לי עוד פעם רק לציין שגם בתוך המסגרת של הצבא עשינו שינויים משמעותיים גם בהקשר הזה של ליווי החיילים מתוך הבנה שאם נלווה אותם נכון החוצה, השיפור יהיה משמעותי והם יוכלו באמת גם להשתלב באופן הרבה יותר קל גם במסגרות של המשטרה ומסגרות אחרות, צבא וכן הלאה.

עשינו גם שינוי באקדמיה, יש כרגע ארבע בנות בנווה שאנן שהתחילו עבודה סוציאלית, שזו גם בשורה משמעותית. אנחנו מאוד משתדלים לתת פוקוס גם בהקשרים האלה כדי בסוף להחזיר אותם חזרה ככוח משמעותי לסיוע שלנו לקהילה החשובה הזו. אז אם יש שאלות, אני אשמח.

שלומית אבינח:

על המסגרות של המשטרה אתה רוצה לשאול או שאתה הולך?

משה פינס :

אני סומך עליהם בעיניים עצומות, שותפים, טובים. אני יכול לומר שאנחנו נמשיך בעזרת השם גם לפרויקט הבא, הם אנשים טובים, עושים רק דברים טובים.

היו"ר עודד פורר :

תודה. אני אתן למשפחות החטופים בבקשה, לחנה כהן.

חנה כהן :

כן, שלום לכולם, תודה רבה על זכות הדיבור. אתה כל הזמן נותן לי לדבר, אני מודה לך מאוד על זה.

היו"ר עודד פורר :

לא רק לך.

חנה כהן :

כן. שמי כהן חנה, אני הדודה של ענבר הימן שנחטפה בחיים ונרצחה במסיבה בנובה. למחרת יצא סרטון מזעזע של חמאס כשרואים את ענבר מובלת ידיים, רגליים על ידי ארבעה מחבלים כשראשה שמוט לאחור וידו של המחבל מלאה בדם של ענבר. ככה חיינו 70 יום עד שבאו ואמרו לנו שענבר בעצם באמת נרצחה ב-7 באוקטובר, באותו יום.

אני פה כמדי שבוע ולפעמים פעמיים בשבוע להדהד את חשיבותם של חזרת החללים הנרצחים הביתה באותה המידה כמו שיש לשחרר את החטופים החיים. ולמה אני אומרת את זה? קודם כל ענבר היא דור שלישי לשואה ואנחנו עוברים שואה מספר שתיים, במיוחד הסבא שהוא ניצול שואה והרבה מבנה משפחתו לא חזרו משם. הרבה מניצולי השואה, משפחותיהם נקברו בקבר אחים וזה מלווה אותם וזה צורם כל יום בנשמה לראות את הסבא הזה, מה הוא עובר.

אני מסתכלת על המשפחה של ההורים של ענבר ואני רואה את הגסיסה האיטית שלהם, הנפשית. יושב פה רופא שמדבר על כמה זה חשוב להחזיר את החטופים החיים כי הם בעצם סובלים, כי הם בעצם מאבדים מהמשקל, כי הם בעצם נאנסים. אני מזדהה עם כל מילה, אני מסכימה איתו. אבל אני מזמינה כל אחד ואחד מכם לראות איך המשפחה של ענבר מתפוררת. איך הסבא שלה, בן אדם בן 80 שעבר את השואה הולך ונעלם כל יום, כל יום נפשית.

אני חושבת שבאותה מידה שאתה מדבר ומהדהד על להחזיר את החטופים החיים כי הם סובלים, אתה צריך להדהד על להחזיר את החטופים הנרצחים כי המשפחות שלהם נרצחות איתם כל יום, כל דקה וכל שעה, ואנחנו סובלים סבל נוראי, בל יתואר, ואני לא מאחלת לאף משפחה לעבור את הסבל שאנחנו עוברים אותו, כי אנחנו באמת בגסיסה איטית.

ולכן אני באה לפה כל שבוע ומהדהדת שהעסקה הנרקמת חייבת להיות עסקה כוללת, שהיא תחזיר את כל 101 החטופים יחד. אסור לנו להציל 30, 40 ולהפקיר 80 חטופים מאחור, וכולנו יודעים שה-80 האלה לא יחזרו כבר, לא יחזרו, כי אנחנו עושים עסקה עם השטן. וכשעושים עסקה עם השטן, צריך להבטיח שזו תהיה עסקה שתחזיר את כל החטופים, את כולם יחד.

ואם עדיין לא בשלו התנאים להחזיר את כל החטופים, אז אנחנו צריכים להביא סינוואר למצב שהוא יצחק: "הצילו, קחו את כל החטופים מאיתנו עד האחרון שבהם ותרדו מאיתנו", לזה אנחנו צריכים להגיע. ואם צריך לא להכניס את הסיוע ההומניטרי לעזה, לא להכניס את הסיוע ההומניטרי לעזה. כי התושבים של עזה צריכים לסבול בדיוק כמו שאנחנו סובלים פה. הם צריכים להתקומם והם צריכים לצעוק לסינוואר, "תציל אותנו, תשחרר מאיתנו את החטופים האלה שהפכו לעולי". וזה, לשם אנחנו צריכים להגיע. אנחנו צריכים להגיע למצב שהוא יצחק, שהוא יצחק הצילו ויתן לנו את כל 101 החטופים עד האחרון שבהם ולא להגיע לעסקה לא מוסרית, עסקה קלוקלת שבה יפקירו את רוב החטופים שלנו בשבי חמאס.

אני מקווה מאוד שהעברתי את המסר ושאתה תעביר אותו הלאה. ומדינת ישראל צריכה להרים את היד ולהסכים אך ורק לעסקה שתשחרר את כל 101 החטופים ולא לעסקה חלקית בשום פנים ואופן. תודה רבה לך.

היו"ר עודד פורר:

תודה, חנה. אבישג.

אבישג לוי:

שלום לכולם, אני אבישג, בת דודה של אליה, אליה היה במסיבת הנובה. כשהתחילו הטילים, הוא ברח בכביש 232 למיגונית שנקראת היום מיגונית המוות. 19 נרצחו, שש ניצלו וארבע נחטפו, אליה נחטף כשהוא פצוע ירי ברגל. השבוע הייתה שנה, שנה שאנחנו לא יודעים מה עם אליה, שנה שכל הזמן מדברים איתנו על עסקאות, עסקאות שבועיות, בפירוש יפקירו את אליה מאחור, עסקאות שנותנות לדם חיילינו להיות לשווא, עסקאות שבהן ידינו לא על העליונה.

לאחרונה, עם כל המתקפה בלבנון, עם כל החיסול של נסראללה, של מחליפו, אנחנו מבינים שרק על ידי לחץ צבאי אנחנו נצליח להוציא את כל החטופים משם. וכשאני אומרת לחץ צבאי, אני מתכוונת להפסקת הסיוע ההומניטרי. אני מתכוונת להטיח בהם, בכל אחד משם, אין שם בלתי מעורבים. אני מתכוונת להפסיק את המשא ומתן. המשא ומתן הוא בפירוש כוח של החמאס. בכלל המילה עסקה היא לא מילה נכונה. עסקה כששני הצדדים מרוויחים. פה אנחנו מקבלים את החטופים שהם שלנו והם לא מפסידים כלום.

אנחנו דורשים שתהיה פעימה אחת שבה כל החטופים ישוחררו. החיים לשיקום והמתים לקבורה. כולם זכאים לחזור לארץ. ובלי לנהל כל מיני מצבים וכל מיני עסקאות שבהם אנחנו נותנים כוח לחמאס. תודה רבה.

היו"ר עודד פורר:

תודה, אבישג. הרב אבידן פרידמן.

אבידן פרידמן:

תודה רבה על זכות הדיבור. אני רוצה קודם כול באמת לברך על הפעילות של הוועדה הזאת. אותי כבן אדם שעלה בעצמו, שבחר לעלות ארצה, זה דבר בכללי מרגש, אבל אני מאוד מסכים גם כן עם מה שאמרת, חבר הכנסת פורר, שזאת תעודת עניות גם כן מהצד השני, שבן אדם צריך למות על העם והארץ כדי להחזיר אותם. ואני נדהמתי לשמוע והובכתי לשמוע שיכול להיות בכלל מצב שרב ראשי מגביל את העלייה של יהודים ארצה, זה דבר שאני לא יכול להבין בכלל. הרי העלייה, העבודה שלנו, המסירות שלנו כמדינת ישראל להעלות את כל היהודים מכל מקום לארץ, זה הכוח שלנו.

שמעתי מי שאמר היום שהעצמאות היא הכוח שלנו, אבל אני חושב שאפילו יותר מזה הסולידריות שלנו כעם ישראל זה הכוח שלנו, זה מה שנותן תוקף לעצמאות. העמידה שלנו לפני הכול, לפני הכול בצד של עם ישראל, לעשות הכול. וזו הסיבה שאני הגעתי לכאן להיות חלק מהדבר הזה וזו גם כן הסיבה שאני פתחתי בשביתת רעב, אני חלק מקבוצה שכבר 21 יום בשביתת רעב על החזרת החטופים. כי כשאנחנו מדברים על החזרת העם, החזרת בני מנשה לעם, החזרת יהודי אתיופיה, אז אנחנו חייבים לדבר גם כן על החזרת כל החטופים לחיק משפחותיהם, החיים לשיקום, המתים לקבורה.

ובענייני, אני אישית לא בן משפחה ישיר, אבל הם אחי ובשרי. אנחנו נקרא בעוד יומיים ביום כיפור את הפסוק מישעיהו "ומבשרך לא תתעלם" ואלו דברים שיום כיפור לא מכפר עליהם. יום כיפור יכול לכפר על הרבה דברים, אבל על לא תעמוד על דם רעך יום הכיפורים לא מכפר, על שפיכות דמים יום הכיפורים לא מכפר ומבשרך לא תתעלם יום הכיפורים לא מכפר.

ואם אנחנו נשב, נשב בבית הכנסת ביום כיפור ואנחנו נשמע את הנביא אומר שבעצם אנחנו שואלים שאלה, למה צמנו ולא ראית? אנחנו שואלים את אלוהים, איך יכול להיות שאנחנו צמים ואתה לא רואה? והנביא עונה בשם אלוהים, הוא אומר, כי אתם לא עושים את זה נכון, אתם לא צמים נכון, אתם לא מבינים מה זה לצום, הצום שלכם לא שווה כלום. הוא אומר אל תצומו, לא רוצה את זה, לא מעניין אותי. למה? כי הלא זה צום אבחרהו.

מה זה הצום שאלוהים רוצה? דבר אחד. "פתח חרצובות רשע, התר אגודות מוטה, ושלח רצוצים חופשים וכל מוטה תנתקו" עכשיו, הנביא ישעיהו מדבר דווקא על אנשים יהודים שהיו להם גם כן עבדים יהודים. עליהם הוא מדבר שצריכים לשלח אותם לחופשי כי הסולידריות כל כך נפגמה אז שיהודים היו מסוגלים גם כן להחזיק עבדים וגם לרדות בהם. אבל גם אנחנו, הסולידריות שלנו נבחנת עכשיו כחברה. ואם אנחנו לא עושים את הכול, והכול אמר לי להפסיק את החיים, לישון מחוץ לכנסת, להפסיק לאכול, גם לקבוצה שלמה של האנשים האחרים זה אומר את זה.

ואני אומר לכולנו, אם אנחנו רוצים להיות מסוגלים לשבת בבית הכנסת ולשמוע את המילים האלה, אז זה היום, עכשיו זה הזמן, כי אין להם זמן ואין לנו זמן. חייבים היום, כבר עכשיו להפסיק את הכול, להפסיק את הכול, חבר הכנסת עודד פורר, זה גם אומר לך, להפסיק ממש את הכול, פגרה, לא פגרה, להפסיק, לצאת, להיות איתנו שמה ולהגיד הכול נפסק פה עד שהממשלה מביאה את העסקה, את הדבר שיחזיר את כולם, את כולם אלינו. זאת קריאה אליך, זאת קריאה לכל אזרח, עד אחרון המשרתים פה בבית הזה, עד אחרון האזרחים והאזרחיות לעשות את הכול לחזיר אותם. תודה.

היו"ר עודד פורר:

תודה רבה. דוקטור אורן ערן.

אורן ערן:

קוראים לי אורן ערן, אני רופא משפחה באשכול, בחלק הדרומי של העוטף. קודם כול תודה על זכות הדיבור. אני רוצה לשאול אותך שאלה, חבר הכנסת עודד פורר. קודם בדיון המקצועי שלכם אתה הקשית על חבריך לעבודה, אמרתם שבאפריל יהיו תשובות, אנחנו באוקטובר. אז אני שואל אותך, שנה, עברה שנה.

אני מטפל באוכלוסייה באשכול מאז 2010, אני מלווה אותם כרופא משפחה, אני חלק מהקהילה הזאת ואני חלק מהחוסן שלה. ביום ראשון אני עשיתי את הצעד הכי קשה בחיים שלי. אני סגרתי את המרפאה שלי, אני הכרזתי על שביתה. אני מבין שמבחינה רפואית החירום הרפואי של החטופים שלנו הוא במעלה ראשון. המטופלים שלי, המטופלים של אשכול שחוו את 7 באוקטובר, בני משפחותיהם של החטופים ושל הנרצחים, הם צריכים טיפול. אבל הטיפול בהם יכול וצריך להמתין. כי כרגע בחשיבות ראשונה זה החטופים.

וכדי להתחיל את השיקום גם של העוטף ובטח של כל מדינת ישראל אנחנו חייבים קודם כול להביא את כל החטופים הביתה. את החיים לשיקום ואת המתים לקבורה, את כולם ועכשיו בעסקה. אנחנו קבוצה של רופאים שמבינים שמבחינה רפואית ואתית אנחנו חייבים לפעול ככה. ככה חונכנו, ככה למדנו, אבל גם אנחנו מרגישים את זה ואנחנו יודעים שאין דרך אחרת.

ולכן אנחנו קוראים לכולכם, אנחנו הצטרפנו ביום ראשון, אנחנו פה בכיכר, אנחנו יושבים ליד, השובתים ברעב. אנחנו סוגרים את המרפאות שלנו עד שהחטופים יחזרו. אנחנו חייבים קודם כול לשחרר את כל החטופים הביתה בעסקה. ועכשיו אני קורא לכל מי שמבין את זה להצטרף אלינו ולעצור, לעצור את המדינה עד שהם יחזרו. תודה.

היו"ר עודד פורר:

תודה, תודה רבה. ניתן לנציג המשטרה.

נצי"מ הוד לוי:

כבוד היושב ראש, חברים, כמו שנאמר קודם כול בפתיחה על ידך, אני חושב שאנחנו עשינו במהלך החודשים האחרונים, השנה האחרונה תהליך שהוא מחייב המציאות, אבל למרות כל זאת אנחנו עשינו אותו מאחר ולצערנו ראינו שישנה פה בעיה וישנם פה פערים בתהליך הקליטה של קהילת בני המנשה. ואני קודם כול בראש ובראשונה אגיד, אני שמח שאנחנו הצלחנו לגייס לשורותינו שמונה שוטרים וזה אחרי תהליך ארוך שנעשה בקפידה.

אני אגיד רק שמשטרת ישראל רואה חשיבות רבה בתהליך קליטה נכון ובריא, כי בסופו של דבר זה יצמצם את האתגרים שלנו כאנשי משטרה ויש לנו לא מעט כאלו. ולכן המוטו שלנו כמשטרה זה קודם כול לא מקבלים החלטות בלעדיהם, ואנחנו ביחד עם נציגי הקהילה ישבנו, יחד עם המשרד לביטחון לאומי, יחד עם משרד העלייה והקליטה, נפגשנו עם נציגי קהילה, הבנו מה הפערים שיש אצלם ובאמת הם צריכים

סיוע מאיתנו. ואני אומר שאחד הדברים שהפתינו אותי אבל גם שימחו אותי זה שהם רוצים להיות שייכים, ולכן התחלנו בתהליך של קליטה למשטרת ישראל. התחלנו עם קבוצה של 40 חברי' שהגישו מעומדות ורצון להיקלט, לאחר מכן עשינו תהליך של גיבוש.

שלומית אבינח:

רק גברים או גם נשים?

נצ"מ הוד לוי:

ברובם היו גברים, אבל יש נשים.

היו"ר עודד פורר:

כן?

נצ"מ הוד לוי:

כן. אני אגיד רק שבמסגרת הוועדה הבין-משרדית ראינו שהאתגרים שלהם, של הקהילה עצמה בקליטה הם אתגרים שיכולים לגעת לעוד משרדים נוספים ואני חושב שבמסגרת הוועדה הזאת יעלה הצורך לקיים להם הכנה שהיא הכנה לטובת קליטה גם במשרד החינוך וגם במשרדים נוספים בתפקידים נוספים שהם יכולים להיות תפקידים מקבילים למשטרה.

אני אגיד שהכנסנו את הקהילה הזאת לסילבוס בקורסים השונים. זאת אומרת שבטח ובטח בתחנות הליבה, דיברת קודם לכן שהגדרנו שמונה תחנות ליבה, שבאותן שמונה תחנות אנחנו יודעים שיש מגוון של אוכלוסיות, אבל יש גם קהילה גדולה מקרב בני המנשה ולכן באותה תחנה אנחנו גם מדברים על הקהילה, אנחנו גם הפגשנו בין מפקד התחנה לבין נציגי הקהילה על מנת שתהיה היכרות תואמת. זה יצור מצד אחד אמון, מצד שני היכרות ולדעת כיצד נכון וצריך לטפל בקהילה.

אני אומר פה את זה על השולחן שאלמלא שיתוף פעולה מצוין, לא פחות מזה, בין משרד העלייה והקליטה, המשרד לביטחון לאומי, משרד החינוך, אנחנו לא היינו נמצאים במקום שבו אנחנו נמצאים. ואני אגיד דבר מאוד חשוב, שיש לנו עוד דרך ארוכה מאוד כי אנחנו רוצים להמשיך בחודשים הקרובים לאתר מעומדים נוספים ולהמשיך ולקלוט ולגייס אותם בתחנות נוספות.

נכון להיום, יש לנו שמונה תחנות גם במחוז צפון, גם במחוז ש"י וגם במחוז דרום, שמונה תחנות שהגדרנו אותן כתחנות ליבה שבהן אנחנו נותנים את הדגש. כן, תחנת נוף הגליל, מעלות-תרשיחא, עפולה, טבריה, קריית ארבע, בית-אל, שדרות וניצן. אלא היישובים שבהם אנחנו יודעים שיש שם את האוכלוסייה עצמה.

אני אגיד שלשמחתי, מפקדי התחנות מבינים את הצורך בהיכרות. יש מפגשים עם נציגי הקהילה, יש שיח מתוך הבנה שאנחנו נכיר את האתגרים שלהם, כל מיני בעיות שאני לא אפרט פה במעמד הזה, אבל שאנחנו חייבים שאנחנו נתמודד איתן. ולקראת החודשים הבאים, ביחד עם המשרד לביטחון לאומי, משרד העלייה והקליטה, אנחנו הולכים להכין עוד מערך של הכשרה על בסיס הפקת לקחים ממה שעברנו בחודשים האחרונים על מנת להיטיב עם המועמדים עצמם.

תהליך לא פשוט, אבל הוא אפשרי. ראינו את זה, לשמחתי, אלה שמונה שהם יהיו הראש החץ. לא עשינו להם יותר מדי הקלות, אמרתי להם את זה גם במהלך ההכשרה, שכל מה שהם קיבלו הם קיבלו בזכות ולא בחסד ואנחנו קוראים לעוד מועמדים נוספים להגיע. תודה רבה.

היו"ר עודד פורר:

תודה. אני רק אציין שהמטרה של הדיון, לפחות מבחינתי, היא קודם כול לעניין העלייה משם והמצוקה שנמצאת בקהילה שם והצורך לאחד כאן משפחות. בהקשר הזה אני כן הייתי רוצה לשמוע ממשרד החוץ אם אתם יודעים עדיין להגיד מה המצב שם, גם מבחינת זה שבזמנו היה את הסיפור של אזורי הקרבות והסיכון שקיים שם.

נצי"מ הוד לוי:

כבוד היושב ראש, אפשר להגיד רק דבר אחד אחרון? אני אמרתי את זה בוועדה הבין-משרדית ואני מבקש גם לחזור ולומר את זה פה. יש חשיבות רבה במקומות שבהם משרד העלייה והקליטה יודע שהולכים להיקלט עולים, וזה לא משנה מהיכן, חשוב שפיקוד התחנה יכיר את זה וידע, כי יש היערכות לקראת זה, וחשוב שאנחנו נהיה מעורבים בתהליך. אני הייתי מפקד תחנה ובהיותי סגן מפקד תחנה ב-2009 היינו מעורבים בתהליך קליטה של עולים ואני חושב שבמקום שזה נעשה בצורה מוסדרת הייתה קליטה נכונה וטובה.

היו"ר עודד פורר:

תודה. בבקשה, מיכל.

מיכל וילר טל:

כיום אנחנו מדווחים כי עדיין קיימת שם מתיחות בין-שבטית ואירועי אלימות ספורדיים. בבדיקה של השגרירות שלנו מול קונסולית הכבוד שם, גורמי תקשורת וגורמים אחרים בקהילה, אנחנו מדווחים כי עדיין יש תקיפות של כפרים, אבל מצד שני יש גם נכוחות בכמות גבוהה מאוד של צבא הודו וגורמי ביטחון בשטח שבעצם מטפלים בפרעות ומנסים שם לעשות חוק וסדר.

כמו ששר החוץ שלנו אמר, אנחנו תומכים באופן חד משמעי בעלייתם באופן מיידי בהתאם לצרכים ובהתאם להחלטת ממשלה. נדע לשתף פעולה עם כל גורמי הממשלה לצורך עלייתם והעמדה שלנו נשארת, זאת אומרת, היא תקפה כמו שדיווחנו עליה במרץ.

היו"ר עודד פורר:

אוקיי. יש נציג של העמותה?

קריאה:

כן, עידית בלאושטיין.

היו"ר עודד פורר:

עידית איתנו בזום.

עידית בלאושטיין:

אני מברכת על כל המאמצים שהוועדה עושה כדי לזרז את העלייה של בני המנשה שהם כל כך צריכים. גם אני רוצה להזכיר שבאותו יום שהייתה הקבורה של גדעון השם יקום דמו היה גם המשפט של עוד בן מנשה שנרצח בקריית שמונה, יואל לנגהל זיכרונו לברכה, וזה אומר שלצערנו, בני מנשה נופלים בכל מיני צורות. רק מה שהם רוצים זה להגיע לארץ ולשרת בצה"ל כדי לשרת את המדינה וכל מה שצריכים כפי שאנחנו יודעים. וגם להזכיר שהרכז שלנו צבי חאוטה וכל הנושא של המשטרה שעכשיו דיברו על זה, הוא חלק מאוד חשוב ואנחנו עומדים לרשות כל המשרדים של הממשלה לכל מה שצריכים.

היו"ר עודד פורר:

הם השתתפתם בגיבוש הרשימה הזו שדיבר עליה - - -

עידית בלאושטיין:

כן, אנחנו נתנו את הרשימה וכמו תמיד, בכל העליות, הרשימות שלנו, זאת אומרת, אנחנו בקשר ישיר עם משרד האוכלוסין עם הרשימות וביחד עם משרד העלייה והקליטה גם, אבל עם רשות האוכלוסין. הרשימה שלנו, אני חושבת שהיא המקור הכי טוב לגבש את הרשימה שצריכה לעלות.

היו"ר עודד פורר:

אוקיי, תודה. נציגת משרד החינוך לגבי אתגרי הקליטה, טירה.

טירה גלינויר :

אנחנו יחד עם משרד העלייה והקליטה, כמו שמשה אמר, אנחנו ערוכים לכל מה שנצטרך, מקווה שנכנס גם להחלטת הממשלה כדי שנוכל באמת לתת ברוחה ולא לרוץ אחרי גיוס משאבים, ואנחנו ערוכים ונשמח - - -

היו"ר עודד פורר :

אתם נותנים איזושהי תוספת עכשיו בעקבות הצוות הבין-משרדי?

טירה גלינויר :

אנחנו התחלנו את זה כבר קודם, אנחנו השוינו את התנאים של בני המנשה לאתיופיה ביחד עם משרד העלייה והקליטה והרחבנו להם את הזכאות ל-15 שנה במקום עשר שנים כמו שהם היו קודם בגלל מאפיינים תרבותיים וההבדלים המאוד משמעותיים במעבר הבין-תרבותי.

היו"ר עודד פורר :

אוקיי, תודה. משרד הרווחה.

שלומית אבינח :

וורקי קסאי.

וורקי קסאי :

שלום. אנחנו גם, כפי שחברי ציינו, חלק מהוועדה הבין-משרדית יחד עם משרד העלייה והקליטה, הצענו את המענים שאנחנו חושבים שצריך לתת לעולים בני מנשה. מבחינתנו, תוכניות שאנחנו נותנים לעולים אחרים כמו עולי צרפת או עולי אוקראינה יכולים מאוד להתאים גם לעולי בני מנשה כמו תוכנית מודל קליטה יישובי, היינו רוצים להפעיל את זה במקומות שבהם יש ריכוזים יותר גבוהים של בני מנשה ואנחנו מקווים שבמסגרת החלטת ממשלה שתעבור ויהיו לה גם משאבים, נוכל באמת להפעיל את זה ואנחנו חושבים שזה יכול מאוד לשפר גם את בניית האמון ומתן מענים ספציפיים ומיצוי זכויות שגם דיברנו עליהם בסשן הקודם. זה יכול מאוד מאוד להועיל לבני המנשה ואנחנו יודעים פחות או יותר מהם האתגרים והיינו רוצים לסייע בעניין.

היו"ר עודד פורר :

תודה. משהו נוסף רוצה להתייחס? משהו מהנוכחים בזום?

שלומית אבינח :

יש משהו שרוצה לדבר?

היו"ר עודד פורר :

טוב, תראו, עיקר הדיון, לפחות מבחינתי, ועיקר המשימה של הממשלה, נציג משרד העלייה והקליטה יצא, אבל זה באמת העלייה וזירוז העלייה לישראל. הסיפור הזה נמשך כבר יותר מדי זמן, לצערי, בדומה לעלייה מאתיופיה. מדינת ישראל עושה פה את כל הטעויות האפשריות. עכשיו, בטח כשאנחנו שומעים את הדיווח שעדיין קיימת מתיחות בין-שבטית וישנם אירועי אלימות באזור הזה, האזור הזה הוא בסיכון. יש בני משפחה שנמצאים שם שהמשפחה שלהם נמצאים כאן ועשו כאן עלייה כעולים לכל דבר ועניין.

חלק מהתחושה גם של הקהילה, אני אומר את זה בהתמודדות שיש למשטרה וההתמודדות שיש למשרד הרווחה, איך אתם הייתם מרגישים אם האח שלכם נמצא מעבר לים ואומרים לא, הוא לא יכול, אתה כן והוא לא. קריעת המשפחות הזו היא בלתי מובנת בעליל, כשבסוף אומרים גם השיקול הוא שיקול תקציבי זה הכי מרגיז. כאילו יש פה איזושהו מספר, פלאג נאמבר של תקציב, וכמה הרבנות יכולה להספיק לגייר או לא יכולה להספיק לגייר, זה לא נראה לי הגיוני.

אני מבקש לקבוע דיון אך ורק לעניין החלטה הממשלה לעלייה. אני מבקש שיהיה נציג הרב הראשי בדיון ומערך הגיור הממשלתי וכמובן גם אגף תקציבים. לדיון הזה אנחנו נפיץ נוסח מומלץ או שלפחות ננסה לצאת ממנו עם איזשהו נוסח מומלץ של החלטת ממשלה, כבר היו החלטות ממשלה בעניין הזה. אני לא רואה סיבה שבגינה בני הקהילה הזאת מספיק טובים בשביל למות למען מדינת ישראל, אבל לא מספיק טובים בשביל שהאחים שלהם יחיו איתם כאן. חד משמעית בנושא הזה צריכה להיות אמירה ברורה.

עד כאן, הישיבה נעולה. תודה, גמר חתימה טובה לכולם.

הישיבה ננעלה בשעה 12:51.